

Vogelkoppenknipsels

Nummer 50

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden juli en augustus 2008 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Gierzwaluw kan niet tegen klussen

De Telegraaf, 7 juli 2008

De vele schilder- en renovatiewerkzaamheden aan oude woningen in de zomermaanden dreigen de Gierzwaluw in ons land de das om te doen. Gaten en kieren worden dichtgestopt waardoor er voor deze vogels nauwelijks meer ruimte overblijft om te broeden.

Gierzwaluwbescherming Nederland slaat alarm. De Gierzwaluw keert ieder jaar in april terug precies op de plek waar deze het jaar daarvoor heeft gebroed. Zij vliegen dan vaak met een noodgang tegen de muur waar het jaar ervoor nog een (nest)gat zat. Overleven ze dit, dan

proberen zij het opnieuw. Lukt het dan nog niet, dan broedt deze Gierzwaluw dit jaar niet meer. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Algemeen Dagblad van 7 juli en het weekblad Amersfoort Nu van 9 juli 2008.

Zangspier van de Spreeuw is de snelste spier aller dieren

NRC/Handelsblad, 10 juli 2008

Zangvogels blijken de snelst bewegende spieren te hebben van alle gewervelde dieren. Het gaat dan om spieren die vastzitten aan het stemorgaan van de vogel – de syrinx. Deze spiertjes kunnen tweehonderdvijftig keer per seconde samentrekken. De spieren sturen vocale structuren aan die vergelijkbaar zijn met de stembanden van mensen. Biologen van de University of Utah bestudeerden de zangspieren van de Spreeuw en de Zebra-vink. Tot op heden was het record in handen van de Paddennis *Opsanus tau*. De Paddennis heeft een spier die zich tweehonderd keer per seconde samentrekt. Hij maakt daarmee geluid met zijn zwemblaas.

Jonge Zeearenden uitgevlogen

Trouw, 12 juli 2008

De twee zeearendjongen in het natuurgebied Oostvaardersplassen in Flevoland zijn vorige week uitgevlogen. Dit zijn de jongen drie en vier van het paar uit de Oostvaardersplassen; het zijn een vrouwtje en een mannetje. De vogels zijn nog ongeveer twee maanden afhankelijk van hun ouders, daarna kunnen zij zelfstandig gaan jagen.

Zangspier van de Spreeuw is de snelste spier aller dieren.
Foto:
W. Smeets.

Overzwaluw op zijn plek in Laarbeek
Eindhovens Dagblad, 18 juli 2008

Met medewerking van Rijkswaterstaat heeft de IVN-groep uit Aarle-Rixtel een oeverzwaluwenwand aangelegd op de kruising van het Wilhelminakanaal en de Zuid-Willemsvaart in Aarle-Rixtel. De wand staat er nu twee jaar. Er zaten in 2008 minstens 27 broedparen in deze wand.

Weidevogels onder druk in de Aalkeetbuitenpolder

Trouw, 19 juli 2008

Natuurmonumenten wil met een serie maatregelen de Aalkeetbuitenpolder in Midden-Delfland weer aantrekkelijk maken voor bijzondere weidevogels. Door verhoging van de waterstand, het kappen van wilgenbeplanting en het creëren van schonere slootjes moeten de weidevogels het weer naar hun zin krijgen in dit natuurgebied in het drukke Zuid-Holland. In de noordwestelijke hoek van de Aalkeetbuitenpolder gaat het tamelijk goed met de weidevogels. Het waterpeil is hier veel hoger dan elders in het gebied. De rest van de polder is veel te droog. Ook is de Aalkeetbuitenpolder een belangrijke pleisterplaats voor de Kleine Rietgans en de Blauwe Kiekendief.

Gruttoliefde noodlottig voor andere weidevogels

Trouw, 23 juli 2008

Het geld voor weidevogelbeheer gaat naar de bescherming van de Grutto, een slechte zaak. De Grutto is Neerlands troetelkind, maar dit symbool voor weidevogelbeheer maakt ook stiefkinderen. Red de Grutto, maar wij vergeten de Kievit, veronachtzamen de Veldleeuwrik, negeren de Graspieper en laten de Scholekster links liggen. Van de 27 miljoen euro die jaarlijks beschikbaar is gesteld voor het weidevogelbeheer, gaat bijna het volledige bedrag naar de bescherming van de Grutto. Honderd procent van het beschikbare geld voor weidevogelgebieden wordt gebruikt voor slechts twintig procent van deze gebieden, de zogenaamde gruttogebieden. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Noordhollands Dagblad van 29 juli, de Volkskrant en het Brabantsch Dagblad van 21 augustus en de Volkskrant van 23 augustus 2008.

Noord-Hollandse ganzen gespaard

De Telegraaf, 26 juli 2008

Ongeveer 12.000 Grauwe Ganzen en een onbekend aantal Kolganzen en Brandganzen blijven dit jaar in leven in Noord-Holland. Ze zouden worden afgeschoten omdat ze de landbouw en de natuur aantasten, maar de provincie heeft de

Oeverzwaluwen op hun plek in Laarbeek.
Foto:
W. Smeets.

ontheffing daarvoor ingetrokken. Aanleiding daartoe is de uitspraak van de voorzieningenrechter, die de ontheffing schorste na een succesvol bezwaar van Faunabescherming. Noord-Holland heeft er alle vertrouwen in dat de rechter volgend jaar de ontheffing goedkeurt. Een nieuw faunabeheerplan (afschietplan) moet daarvoor zorgdragen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw van 26 juli 2008.

Redding voor Poelsnip en Kwartelkoning in Dviete-dal
Spectrum/Twentsche Courant, 26 juli 2008

Het Dviete-dal in Letland herbergt zeldzame vogelsoorten als de Poelsnip en de Kwartelkoning en werkt als een waterbuffer voor de Daugava die dwars door het land stroomt. Naar Nederlands voorbeeld wordt het gebied opgehouden met kuddes grazende paarden en runderen. Stichting Ark en Vogelbescherming Nederland werken met financiële steun van onder andere de Postcodeloterij samen om het prachtige dal van de Dviete in zijn oorspronkelijke vorm te behouden. Immers, als het intussen tot nationaal park uitgeroepen gebied verandert in bos, dan gaat de unieke riviernatuur verloren. Over hetzelfde onderwerp een artikel in De Telegraaf van 16 augustus en de Volkskrant van 21 augustus 2008.

Ruigpootuil is terug in Drentse bossen
NRC/Handelsblad, 29 juli 2008

Voor het eerst in dertig jaar heeft de Ruigpootuil weer in ons land gebroed. In de bossen bij het Drentse Schoonloo werden twee nesten van de Ruigpootuil gevonden. Toen in april de roep van de Dwergooruiltjes werd gehoord, sloot Staatsbosbeheer het bewuste bosperceel af om de vogels rust te geven tijdens het broeden. Bij controle bleek dat de eerste Ruigpootuil in een door een Zwarte Specht gemaakte holte broedde. De twee uitgevlogen jongen zijn bijna direct daarna door een roofdier gepakt. Van het andere legsel zijn vermoedelijk nog twee jongen in leven. De jonge Ruigpootuilen zijn een gemakkelijke prooi voor Boommarter, Havik en Bosuil. De ruigpootuilenpaartjes zijn vermoedelijk afkomstig uit Duitsland. Deze uilesoort is bijna even groot als de beter bekende Steenuil. Kenmerkend zijn de grijze druppels op zijn chocoladebruine rug en vleugels en de grijze gezichtssluijer met zwarte rand. Over hetzelfde onderwerp een artikel in De Telegraaf van 27 juli en in het Noordhollands Dagblad en Trouw van 29 juli 2008.

Frankrijk stopt jacht op Grutto
Dagblad van het Noorden, 2 augustus 2008

De jacht op de Grutto is de komende vijf jaren in Frankrijk van de baan. Dit tot

grote opluchting van weidevogelbeschermers in Nederland. Elke Grutto kost de Nederlandse overheid jaarlijks ongeveer 125 euro. Nu wordt deze in Nederland gekoesterde vogel in elk geval niet meer langs de Franse kust neergeknald. In Europa werden in 2006 officieel nog 13.274 Grutto's door jagers afgeschoten (zie *het Vogeljaar* 56 (1): 33, 2008). Over hetzelfde onderwerp een artikel in *Trouw* en het *Friesch Dagblad* van 16 augustus 2008.

Kantoor voor Gierzwaluw langs A10

De Telegraaf, 4 augustus 2008

Aan de Amsterdamse Zuidas verrijst in de loop van volgend jaar een 'vogelkantoor' voor Gierzwaluwen. In het betonnen gebouw kunnen maximaal tweeduizend paartjes van deze beschermde vogelsoort nestelen tussen de kantoorgebouwen aan de Amsterdamse ringweg A10. Het vogelkantoor is ontworpen door de kunstenaar Patty Groot Blueminck, wordt dertien meter hoog en krijgt een grondvlak van zes bij zes meter. In de holle binnenruimte komen tweeduizend nestkasten te hangen, bereikbaar door evenzoveel aanvlieggaten. Op verzoek van Gierzwaluwbescherming Nederland

worden deze gaten onderling verschillend gemaakt, zodat de Gierzwaluwen ze uit elkaar kunnen houden. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het *NRC/Handelsblad* van 7 augustus 2008.

Pelikaan uit Artis kiest het luchtruim

DAG, 7 augustus 2008

Verzorgers in de dierentuin van Artis waren te laat met het kortwieken van hun jonge Roze Pelikaanen. Eén Roze Pelikaan zag de bui al hangen en vloog weg voordat de verzorgers konden beginnen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in *DAG* en *De Telegraaf* van 13 augustus 2008 en nu met de mededeling dat de eigenwijze pelikaan was neergestreken in een natuurreservaat ten zuiden van Assen, in de provincie Drenthe. Op 20 augustus in *De Telegraaf* een bericht dat deze kerngezonde pelikaan in Zeeland vertoeft.

Huiszwaluw thuis in nieuwe til

De Telegraaf, 9 augustus 2008

In Biddinghuizen is een 'huiszwaluwtil' geïntroduceerd, afkomstig uit Duitsland. Dit is een primeur voor Nederland. Dit is een soort duiventil die bestaat enkel uit een paal met daarop een dak. Rondom bevinden zich onder dit dak drie etages

Eerste broedgeval van Steltkluit in Krimpenerwaard sinds mensenheugenis.

Foto: W. Smeets.

met randen. Hieraan kunnen vele tientallen Huiszwaluwen een nest bouwen. Om ze op weg te helpen zijn hier ook een aantal halve kunstnesten bevestigd.

Kitesurfers willen geen 'oorlog' met vogelaars

Brabantsch Nieuwsblad /De Stem, 11 augustus 2008

Kitesurfers zitten vogels in de weg. Dat zegt Vogelbescherming Nederland in een recent rapport, zij pleit voor het aan banden leggen van deze sport. 'Vogels, die zie je met harde wind nauwelijks op het water en als het windstil is dan zijn wij er niet', zeggen de kitesurfers. Na overleg tussen de NKV (Nederlandse Kitesurfers Vereniging), Rijkswaterstaat en Vogelbescherming heeft het Zeeuwse provinciebestuur een gebied aangewezen waar in het beschermde natuurgebied Oosterschelde kitesurfen is toegestaan: aan de noordkant van Noord-Beveland ter hoogte van recreatieterrein de Roompot.

Uren leuren met gewond uiltje

De Telegraaf, 13 augustus 2008

Door een groot vrijwilligerstekort en geldgebrek bij de dierenambulances staat de hulpverlening van gewonde dieren ernstig op de tocht. Vooral 's avonds is het een probleem, zo ondervond een gewonde Bosuil in IJsselstein. Bonnie Colee vond 's avonds een gewonde Bosuil in de polder. Een dierenarts verwees haar naar de vogelopvang in IJsselstein. Deze gaf geen gehoor. Het dierenpension gaf aan geen vogels op te vangen, de dierenambulance had geen personeel om dieren op te halen. Uiteindelijk bracht de dierenambulance van Gouda redding. Hier werken beroepskrachten en deze is daardoor altijd bereikbaar. De vogel kon worden geopereerd aan zijn gebroken vleugel en nu moet deze herstellen. Daarna kan de Bosuil weer worden losgelaten.

Meer natuur kan vogelsoorten redden

Nederlands Dagblad, 20 augustus 2008

Het gaat slecht met de vogeldiversiteit in Nederland. Bijna de helft van de vogelsoorten die in 2004 op de Rode Lijst zijn gezet, is verder in aantal gekrompen. Volgens het rapport 'Vogelbalans 2008' van Sovon Vogelonderzoek Nederland is het noodzakelijk natuurgebieden te

vergroten. Vooral soorten die afhankelijk zijn van een specifieke omgeving, zoals heide-, duin- en kustvogels, hebben het moeilijk. Ook boerenlandvogels zijn gebaat bij uitbreiding en verbetering van reservaten. In totaal komt bijna zestig procent van de bedreigde soorten alleen nog voor in natuurreservaten. De Kemp-haan, Draaihals, Kuifleeuwerik en Grauwe Gors balanceren nog steeds op de rand van de afgrond en zullen over een tijdje uit Nederland zijn verdwenen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Volkskrant, de Leeuwarder Courant, de Gooi- en Eem-lander, het Dagblad van het Noorden, De Telegraaf en het Brabantsch Dagblad van 21 augustus en het NRC/Handelsblad van 23 augustus 2008.

Eerste broedgeval van Steltkluit in Krimpenerwaard sinds mensenheugenis

Algemeen Dagblad/uitgave Alphen aan den Rijn, 21 augustus 2008

Na de opmars van de Grutto en de terugkeer van de Slobeend, Wulp en Aalscholver heeft zich wederom een vogelsoort in de Krimpenerwaard gevestigd. Voor het eerst in zesentwintig jaar tijd is de Steltkluit weeresignaleerd. In polder Den Hoek tussen Bergambacht en Lekkerkerk is een nest Steltkluiten uitgevlogen in juli. Het broedpaar kreeg vier jongen waarvan twee het hebben gered.

Stop vergassen van ganzen

Algemeen Dagblad, 29 augustus 2008

De Partij voor de Dieren (PvdD) wil een andere oplossing voor de overlast. Zij wil dat er onmiddellijk wordt gestopt met het vangen en vergassen van ganzen met koolzuurgas. Om de groei van de ganzenpopulatie in de provincie Utrecht tegen te gaan, is een duurzame en diervriendelijke oplossing wenselijk, zegt de fractievoorzitter van de PvdD. De partij pleit voor alternatieven zoals het omzetten van landbouwgrond in natuur en systemen die ganzen weggagen. In maart 2009 moet een besluit worden genomen over het aantal ganzen dat in 2009 het loodje moet leggen. De beheerseenheid (jagers) werkt met de PvdD samen om te kijken of er alternatieven mogelijk zijn.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.